

**nový
život**

5

**885
1985**

dovi Tutu v uznání za jeho nenásilný boj za rovnoprávnost černého obyvatelstva. Od r. 1978 je též generálním sekretářem Jihoafrické rady církví. Pro svůj odpor vůči segregaci politice vlády se v minulosti opětovně setkal s útlakem a několikrát se ocitl i ve vězení. Když mu bylo oznámeno, že dostal Nobelovu cenu míru, prohlásil, že Cena platí všem neznámým hrdinům a hrdinkám, kteří se s ním podílejí na boji za lidská práva. »Tentokrát nikdo neřekne, že udělení bylo spiknutí proti komunismu,« dodal s nárazkou na komentář v komunistických zemích poslední léta. Synoda anglikánské církve Jižní Afriky jmenovala biskupa Tutu už po udělení Nobelovy ceny arcibiskupem v Johannesburgu — poprvé dostává tuto funkci černý biskup.

Biskupská konference NICARAGUY se nabídla zprostředkovat mezi vládou a protivládními partyzánskými skupinami, ať už vojenskými nebo civilními, které ji o to požádaly. Doposud vláda odmítla jakékoliv vyjednávání se svými odpůrci.

Předseda biskupské konference mons. Vega v prohlášení nadepsaném »Výzva ke křesťanské reflexi« vytýká sandinistické vládě, že sahá k násilí a útlaču a nerespektuje základní lidská práva: právo na život a na osobní vlastnictví, a že usiluje o to, zavést v zemi ideologický systém, který odporuje tužbám nicaragujského národa. »Po pěti letech velkých hesel, revolučních mýtů, iluzí a bolestných omylů Nicaragua je živým odstrašujícím příkladem pro celý latinskoamerický světadíl.«

SVÝCARSKO. — Novým generálním tajemníkem Eku-
menické rady církví, sdružující na 300 církví a společenství protestantských, anglikánských a pravoslavných a na 400 milionů věřících, byl zvolen *uruguajský pastor Emil Castro* z církve metodistické. Má 57 let a v prosinci se ujal svého úřadu. Dosavadním generálním tajemníkem byl rovněž metodistický biskup dr. Philip Potter z karibského ostrova Dominica. Kard. Willebrands, předseda Sekretariátu pro jednotu křesťanů, mu poslal blahopřejný telegram, ve kterém ho ujišťuje i další spoluprací katolické církve s orgány Eku-
menické rady církví.

Na MALTĚ se zpožděním skoro dvouměsíčním otevřely 19. listopadu své brány *soukromé katolické školy*. Za zprostředkování Svatého stolce došlo k prozatímní dohodě s vládou, která žádala, aby vyučování bylo poskytováno naprosto zdarma. Biskupové přijali tento požadavek, ale bylo jim dovoleno přijímat od rodičů dobrovolné dary. Téměř současně skončila také dvouměsíční stávka učitelů a profesorů státních škol, jejímž důvodem byly platové a pracovní podmínky. 74 katolických škol ostrova Malty má na 18 000 žáků a studentů.

SOV. SVAZ. — *Slovanská náboženská mise* oznámila ve Stockholmu, že sovětská policie zabavila 30 000 exemplářů bible, které byly vytištěny v tajné tiskárně v Kazachstanu, dále 6 tun papíru; dvě osoby, které byly právě v příslušné budově, byly zatčeny. Podle Mise vytiskli baptisté za posledních 10 let v SSSR přes půl milionu biblí a jiné náboženské literatury. — V Moskvě byl odsouzen na 10 měsíců vězení pravoslavný kněz Pavel Lysak; bydlí v Kalininu, vykonal však několik cest do Moskvy a zůstal tam delší dobu, aniž k tomu měl potřebné zvláštní dovolení.

LOTYŠSKO. — Apoštolský administrátor z Rigy a Liepaje kard. *Jubilans Vajvods* vzpomínal 18. listopadu 20. výročí svého biskupského svěcení. Svatý Otec

mu poslal blahopřejný telegram s ujištěním modlitby za celou lotyšskou církev. Kard. Vajvods se letos dožije 90 let, knězem je od r. 1918 a Jan Pavel II. ho r. 1983 jmenoval kardinálem. Koncem padesátých let byl odsouzen na dva roky vězení pro »protisovětskou činnost«. — Podle TASSu byla před vánocemi udělena kard. Vajvodsovi »*čestná medaile*« za jeho »účasť na mírovém hnutí a za přínos, který jeho církev podává mírové politice Sovětského státu«.

23. ledna byl v NSR *Den solidarity s Afrikou*. Na pomoc trpícímu obyvatelstvu, především zemím postiženým katastrofálním suchem v oblasti Sahel, se vybralo před sto milionů marek.

Letošní *Den modliteb za pronásledovanou církev*, konaný katolíky i evangelickou církví 12. května, je věnován baltským zemím: Estonsku, Lotyšsku a Litvě. Jejich křížová cesta začala už r. 1940, kdy se vlivem války ocitly pod Sovětským svazem. Jen na Litvě bylo od r. 1940 zrušeno 484 kostelů a kaplí; dóm ve Vilně byl změněn v uměleckou galerii, kostel litevského patrona sv. Kazimíra v ateistické muzeum, kostel v Klajpedě v koncertní sál. V Lotyšsku je pro 400 000 katolíků otevřeno 178 kostelů, o něž se stará 109 knězů, dalších 39 lotyšských knězů přísluší 200 000 katolíkům v Sovětském svazu. *Estonsko* je apoštolskou administraturou, která je spravována říšským apoštolským administrátorem kard. Vajvodsem.

Adventní sbírka německých katolíků *Adveniat* vynesla loni 122 milionů marek. Jsou z ní financovány katolické podniky v zemích Latinské Ameriky.

Péči stuttgartské university a Svobodné university ukrajinské se konalo 13. května ve Stuttgartu symposium na téma »*Problematika Evropy*«. Velká část symposia byla věnována letošnímu jubileu smrti sv. Metoděje. O začátcích pokřtění Ukrajiny a jeho významu pro Evropu promluvil Ukrajinec dr. Ivan Ortynskiij, pak naši krajané: dr. *Libor Koval* o práci sv. Cyrila a Metoděje mezi Slovany a dr. *Vladimír Neuirth* o cyrilometodějském odkazu.

Sjezd na heslo »Na pomoc církvi v tísní« v Domě setkání v Königsteinu má letos téma »*Církev — národ — mír*«. Koná se ve dnech 8.-11. srpna. V řadě přednášek bude jednáno o tom, co může církev vykonat pro život národa jako takového, zvláště pro překonání národnostních a menšinových problémů. Jeden z pracovních kroužků je věnován slovanským apoštolům Cyrilu a Metoději — »neznámým patronům Evropy«.

ČÍNA. — Pro Číňany náboženství už není »opiem lidu«, jak to hájil Karel Marx; prohlásil to člen Čínské akademie věd Zao Fusan, právě naopak, náboženství je nutným k rozvoji země, protože tvoří část duchovní civilizace každého národa. Literatura, umění, architektura, filosofie, morálka, zvyky i způsob života jsou ovlivněny náboženstvím. Říci, že náboženství je opiem ducha, je něco naprosto nevědeckého, dodal.

* * *

NOVÝ ŽIVOT - R. XXXVII - KVĚTEN 1985

Z OBSAHU: Jan Pavel II.: Kněžím na CM Velehradě ● 300 let od mučednické smrti P. Strobacha ● Špidlík: Svátek jednoty církve ● Matka Tereza v kostele P. Marie v Brně ● Pozdrav z CM poutí kněží na Velehradě 10. dubna ● Vanečková: Rakousko nezapomíná ● Šebor: Celní proces sv. Jana ● Velikonoce ve Vatikáně... a jinde ● Koláček: Svatojanský fejeton.